

Pred krajevnim praznikom

Časi so težki, pravimo. Denarja je malo, potreb pa je veliko. Bomo stvarni, je v teh dneh pogosto beseda, ki jo slišimo vsepo vsod.

Toda, ali naj se zaradi težjih časov ustavi tudi naš razvoj? Ali da si zagotovimo sredstva le zato, da bo tekla proizvodnja, da se bomo nasitili in da bomo za silo oblečeni?

Marsikdo bi v tej veliki vnemi zatrdil, da je edinole tako prav. Toda ali je res tako?

Žirovci smo v svoji zgodovini dokazovali, da se nikoli nismo sprijaznili s tako imenovano usodo ali danostmi. Kar spomnimo se katastrofalnih povodnji, ko je vodna ujma ne le opustošila velik del Žirov, temveč je izničila tudi za tedanje čase izredno smela prizadevanja za elektrifikacijo Žirovske kotli-

ne. Se več, marsikateri Žirovec se je znašel na robu propada in v nevarnosti, da mu bodo premoženje prodali.

Spomnimo se lahko leta 1943, ko smo prvi na Gorenjskem, v še vedno »nemogočih razmerah« ustanovili narodnoosvobodilni odbor. Kdo od starejših se ne spominja povojne graditve, ko so ljudje ob rezinici kruha, prirešeni od doma, z velikim poletom gradili tovarno, združni dom, šolo...

Ali kasneje, ko so delavci leto za leto dobesedno zategovali pasove, da so lahko posodobili proizvodnjo in bili kasneje sposobni iti v korak s svetom. Ob tem pa so kar na tekočem traku gradili svoje domove. Bila so leta, ko je bilo hkrati v gradnji skoraj sto hiš. Nikoli ni bilo denarja, vedno pa je bilo dovolj volje za delo in s pomočjo prijateljev, sodelavcev in

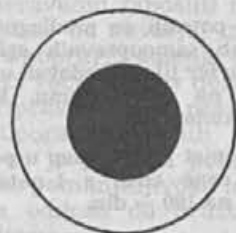
sosedom so Žirovci gradili svoj kraj in življenjsko raven. Nove in nove generacije, obogatene z večjim znanjem, so se lotile prav tako podjetij, ki so bila v tistem trenutku skorajda na meji sanj. Kako smo asfaltirali svoj kraj, kako gradili kanalizacijo, igrišča, kako telefonijo?! Kako smo gradili žirovski radio, gasilske domove... Se spominjate, kako je 300 ljudi več dni zaporedoma dobesedno v naročjih nanosilo in nagrabilo sneg, da je bilo lahko na novozgrajeni smučarski skakalnici državno prvenstvo?

Neustavljiva volja, pa tudi izreden pogum in odgovornost!

Zatorej vemo, nemogočih stvari ni. Morda so le težje izvedljive. Pa čeprav gre za nadaljevanje gradnje telefonije, obnovo dvorane DPD Svoboda, trebijsko cesto in podobno. Nikoli se nismo zadovoljili samo s »strokovnimi mnenji«, vedno smo hoteli še nekaj več, pa četudi je bilo boleče.

In sedaj bolj za poudarek vsega povedanega, kot za izziv, tole vprašanje: Kdo mislite, nam bo naredil cesto oč. Trebije do Žirov?

Nejko Podobnik

ZAČETEK POUKA NA ODDELKU TEHNIČNE ČEVLJARSKE ŠOLE

V soboto, 22. septembra se je v Žireh začelo šolanje ob delu za 39 delavcev na oddelku tehnične čevljarške šole. Na uvodnem sestanku jih je ravnatelj Srednje tekstilne in obutvene šole Kranj Anton Pelko seznanil s potekom šolanja, pogoji, ki jih morajo izpolniti, vsi pa so prejeli tudi učbenike za prvi letnik. Šolanje poteka po programu usmerjenega izobraževanja. Prvo leto bodo predavanja potekala skupaj za vse kandidate, nato pa se bo oddelek razdelil. Tako bodo tisti, ki se šolajo za kvalifikacijo, končali šolanje v dveh letih, za prekvalifikacijo traja šolanje 3 leta in za stopnjo tehnika (srednja strokovna izobrazba) 4 leta.

V ponedeljek, 24. septembra se je v oddelku tehnične čevljarške šole »steklo« prvo predavanje. Kandidati so uvodoma določili 2 vodji razreda (za Poliks — Matjaž Demšar in za Alpino — Roman Krvina) ter se dogovorili, da si bodo medsebojno pomagali, če bo kdo pri pouku imel težave. V prvem delu leta bodo slušatelji šole imeli predavanje iz fizike, kemije, biologije, samoupravljanja in zdravstvene vzgoje.

Mišo Čeplak

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Ob rob sklepov delavskih svetov

4. in 5. oktobra so bile seje delavskih svetov TOZD Proizvodnja, delovne skupnosti skupnih služb in delovne organizacije. DS TOZD Prodaja je imel dopisno sejo.

Delavski sveti so razpravljali o naslednjih vprašanjih:

— potrdili so predloge sprememb samoupravnih splošnih aktov ter jih posredovali v sprejem na referendumu, ki bo 11. oktobra 1984.

Sprejet je bil sklep o povišanju cene kosil s 1. oktobrom 1984 na 190.— din.

Delavska sveta TOZD Proizvodnja in delovne skupnosti sta posredovala v javno razpravo spremembe točkovne liste za dodeljevanje družbeno najemnih stanovanj oz. za dodeljevanje kreditov za gradnjo. Potrdila sta tudi plan delovnega koledarja za leto 1985.

DS DSSS in DO je posredoval v javno razpravo spremembe pravilnika o delovnih opravilih, na katerih se opravlja zunanjetrgovinski promet.

DS DSSS je za opravljanje del oz. nalog »vodenje nabave« za linijo lahke obutve imenoval Alojza Kolenca za dobo 1 leta od 1. oktobra 1984 do 30. septembra 1985.

DS TOZD Proizvodnja je odobril adaptacijo vodnega rezervoarja za Planinski dom na Goropkah ter v ta namen rezerviral 850.000.— din. Odobren je bil tudi nakup dodatne orpeme za kuhinjo ter v ta namen rezervirana sredstva v višini 380.000.— din. Sprejet je bil sklep o odprodaji stroja za oblikovanje opetja ter stroja za obrez in stiskanje Rexona z elektromotorjem. Sprejet je bil tudi sklep, da se začne s pripravljalnimi deli za investicijo pri razširitvi — povečavi obrata Alpina Gorenja vas. V ta namen so bila odobrena potrebna finančna sredstva za izvedbo pripravljalnih del za investicijo v višini 4.950.000.— din. V javno obravnavo je bil posredovan osnutek sprememb pravilnika o opravljanju del in nalog voznikov motornih vozil in uporabnikov osebnih avtomobilov.

Odpisna komisija je opravila inventuro v novi kuhinji. Staro in neuporabno opremo je predlagala delavskemu svetu v odpis. Uporabno opremo je predlagal za prodajo na licitaciji, ostalo pa se naj uniči. Potrjeni so bili tudi odpisi neuporabnih vodnih sesalcev, ciklona ter odsosovalnih kanalov. Elektromotorji navedenih naprav se ne odprodajo.

Imenovane so bile komisije za popis osnovnih sredstev v TOZD Proizvodnja. To delo je zelo ob-

sežno in je potrebno začeti z delom prej, kot se opravljajo ostali inventurni popisi.

Na delavskemu svetu DO pa je bilo podano poročilo komisije za delitev sredstev sklada skupne porabe — splošni del o možnostih nakupa bungalovov v Strunjanu. Na DS DO je bil v zvezi s tem sprejet sklep, da kupimo bungalove v Strunjanu pod pogojem, da se pogoji nakupa bistveno ne poslabšajo. Ker pa so se pogoji bistveno poslabšali, se je komisija odločila, da nakup bungalovov ne bo.

Potrjeni so bili sklepi odbora za izobraževanje.

Danijela Vehar

Člani zveze komunistov so razpravljali o reorganizaciji in drugih vprašanjih, ki nas tarejo v tem trenutku

Od današnje odločitve je odvisno kako bomo

Toliko aktivnosti na področju planiranja, kot prav sedaj, še ni bilo. V izdelavi so dolgoročni, srednjeročni in letni plani. Mogoče danes nekaj več besed o dolgoročnem planu, ki se tudi zakonsko izdeluje prvič. Kljub temu lahko ugotovimo, da delo pri pripravi dolgoročnih planskih dokumentov pri posameznih nosilcih planiranja poteka zelo različno. To na eni strani kaže na težavnost pri dolgoročnem planiranju, na drugi strani pa na organizacijske, kadrovske in druge težave, s katerimi se srečujemo nosilci planiranja.

Resda se bodo dolgoročni plani sprejemali šele v letu 1985, vendar kdor ni do sedaj ničesar naredil na tem, bo težko ujel korak z drugimi nosilci planiranja. S tem se tudi rušita načela srečujočega in sodasnega planiranja, ki bi morala biti v tem primeru še posebej upoštevana. To se vidi tudi sedaj, ko se ugotavlja, da ob izidu slovenskih in občinskih smernic, mnogi nimajo izdelanih niti analiz razvojnih možnosti. Slabo stanje je tudi po krajevnih skupnostih, kar velja tudi za našo. To se jasno vidi iz odmeva na občinske smernice, ki ga skoraj ni bilo. Ko smo že pri tem dokumentu, naj navedem nekaj najpomembnejših opredelitev iz predloga smernic za dolgoročni plan občine Škofja Loka.

Med temeljnimi skupnimi interesi in cilji sta prav gotovo najpomembnejša nadaljnji razvoj političnega siste-

ma socialističnega samoupravljanja in intenziven razvoj proizvodjalnih sil in samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. Med globalnimi okviri in dejavniki dolgoročnega razvoja občine navajam samo sledeče: V obdobju 1986—2000 naj bi dosegli 4 % povprečno rast družbenega proizvoda. Realizacija te številke pomeni vrsto aktivnosti in spremembe pri poslovanju režima nosilcev planiranja v občini. Delež produktivnosti pri rasti družbenega proizvoda bo 70 %, medtem ko bo razpolaganje zmernejše in bo naraščalo po povprečni letni stopnji 0,9 %. Delež izvoza v družbenem proizvodu se bo do leta 2000 povečal na okrog 45 %, medtem ko bo za osnovna sredstva namenjeno 15 % družbenega proizvoda. Delež osebne porabe v družbenem proizvodu bo ostal nespremenjen oz. se bo rahlo povečal, delež skupne porabe bo ostal nespremenjen, delež splošne porabe pa se bo zmanjšal.

Smernice opozarjajo na nosilce planiranja, naj posebno pozornost posvetijo demografskim omejitvam. To pomeni s koliko ljudmi lahko računamo. V zvezi s tem, in seveda tudi z drugimi vprašanji mislim, da bi se morali pri izdelavi dolgoročnih planov nujno povezati z nosilci planiranja v okviru krajevne skupnosti.

Smernice prinašajo še vrsto drugih opredelitev, ki so pomembne ne samo za širšo družbenopolitično skupnost, to je občino, ampak tudi za

našo krajevno skupnost in nosilce planiranja v njej. Res, da so smernice dokument bolj splošnega značaja in so nekakšna vmesna faza pri izdelavi dolgoročnega plana. Kljub temu se mi zdi to izredno pomemben dokument, saj naj bi se prav na podlagi smernic in še prej preko analize razvojnih možnosti postavile trdne osnove za izdelavo samega plana. Neaktivnosti in nesodelovanje pri nastajanju in obravnavi teh dokumentov lahko povzročijo nosilec planiranja velike težave pri izdelavi samih planov.

In nazadnje, kar je najpomembnejše, naj le na kratko opišem še kakšno je stanje pri pripravi dolgoročnega plana v naši delovni organizaciji. Po sprejetju analize dolgoročnih razvojnih možnosti, o katerih smo že pisali, so v izdelavi smernice za dolgoročni plan delovne organizacije. Pomembno pri tem je, da ne gre zgolj za formalno izdelavo in sprejem teh planskih dokumentov, ampak za resnično aktivnost in odgovornost pri planiranju dolgoročnega razvoja, čeprav razmere za to še zdaleč niso ugodne.

Kljub mnogim napovedim in zagotovitvam, ostaja ekonomska politika v naslednjih letih še zelo nepredvidljiv dejavnik, kar pa moramo pri planiranju nujno upoštevati.

Prezgodaj je še, da bi lahko napovedali natančnejšo rast dohodka in tudi njegovo delitev, saj je za to potrebno spoznati še kaj več.

Kako ustvarjamo

Pravočasne zahteve so nujne

Izkoristili smo priliko, ko sta se zamenjala vodja avtoprometa in se pogovorili z dosedanjim vodjem Poldeom Filipičem in novim vodjem Borisom Mohoričem.

Ob tem sta povedala:

Polde Filipič: Če se spomnim nazaj, prvih začetkov avtoprometa v Alpini, tedanjih razmer ni mogoče primerjati s sedanjimi. Predvsem je potreb neprimerno več. Sedaj to poskušamo opraviti z desetimi tovornjaki in petimi kombiji, imamo pa tudi deset osebnih avtomobilov.

Poseben problem predstavljajo omejitve voženj naših tovornjakov, ki v nekaterih sosednjih državah ne smejo več kot 15 km preko meje. V Jugoslaviji takih omejitev, kot so bile pred nekaj leti ni

Polde Filipič

živeli leta 2000

Dejstvo je, da bo potrebno proizvodnjo do leta 2000 praktično podvojiti; tu ne mislim zgolj fizične podvojitve, saj je pri tem potrebno upoštevati še kvaliteto, design itd. Tak razvoj moramo dosegati predvsem s kvalitetnimi dejavniki razvoja in ne s širitvijo zaposlovanja, čeprav obutvena industrija velja za delovno intenzivno panogo. Usmeritev na svetovno tržišče je ob takem razvoju edina alternativa. Od vseh dejavnikov razvoja je poleg ekonomske politike v tem trenutku za nas najtežje predvidljiv odnos med rastjo dohodka in porabljenih sredstev, saj takega razkoraka, kot smo mu priče sedaj, na dolgi rok ne bo možno vzdržati. Z drugimi besedami to pomeni, da so predvidevanja na področju preskrbe še vse preveč nejasna.

Naš cilj je, da bi z dolgoročnimi opredelitvami postavili izhodišča za srednjeročni plan, s tem pa za letni plan, ki dobiva vse bolj operativni značaj.

Današnje odločitve bodo tako imele posledice tudi leta 2000 in še kasneje. Prav to pa še bolj kaže kako velika je naša odgovornost.

Ker se konkretnejše planske opredelitve po posameznih področjih v delovni organizaciji že pripravljajo, bo primernejše, da o tem kaj več napišemo v eni od prihodnjih števil in naj to pisanje velja za bolj splošen vpogled v trenutno stanje na tem področju.

Anton Eniko

Boris Mohorič bo odslej vodil avtopromet

Slavka Žakelj

več, še vedno pa je omejitve glede porabe goriva; tako morajo tovornjaki porabiti 20 % manj goriva, osebni avtomobili pa 40 %.

S servisiranjem takega števila vozil so seveda tudi težave, zlasti zaradi rezervnih delov. Še dobro, da imamo lastno avtomehanično delavnico, ki nam s svojim delom ogromno prihrani.

Če se že pogovarjamo o izboljšanih pogojih dela, se mi zdi, da bi morali poskrbeti za večje prostore prav v avtomehanični delavnici. Svoje mu nasledniku pa bi svetoval, da bi se bolj poglobil v določila naših pravilnikov, ki marsikdaj močno kvarijo usodo in pogoje delavcev avtoprometa.

Boris Mohorič pa je še pristavil:

Prizadevanje, da bi kolikor mogoče smotrno razporejali vozila in s tem pocenili transport, so v avtoprometu

vidna in so že dala rezultate. Toda to je še premalo. Predvsem nameravamo spodbuditi službe, da bodo vožnje načrtovale pravočasno, da bomo v avtoprometu lažje načrtovali transportne poti. S tem bo izkoriščenost vozil porasla. Upam, da nam bo uspelo uskladiti to.

V avtomehanični delavnici nameravamo zaposliti nekoga, ki se bo ukvarjal izključno s popravili stoenk, torej, doseči večjo delitev dela.

Pripravili bomo pravilnik za uporabo osebnih vozil, ker se je pri tem pokazalo veliko pomanjkljivosti in slabega odnosa do družbenih sredstev.

Tudi plan investicij naj bi vseboval vsaj streho za tovornjake, zamenjavo nekaterih vozil in podobno.

Preštudirati bo treba tudi sistem nagrajevanja po delu šoferjev in ga prilagoditi sedanjim pogojem dela.

Nejko Podobnik

Naša kolekcija ugodno ocenjena

Pred kratkim so se v Alpini sestali naši kupci športne obutve iz ZDA, Švice, Avstrije, ZRN, Švedske, Norveške, Francije in Italije. To je že tretji letošnji sestanek z našimi bodočimi kupci in sodi v sklop celoletnega prizadevanja za oblikovanje čim bolj uspešne kolekcije in čim bolj organizirane prodaje. Prvi tak sestanek je bil že februarja meseca na sejmu ISPO, kjer smo se dogovorili za nekatere temeljne usmeritve. Junija smo se dogovorili, kaj vse je treba pripraviti do septembra, ko dokončno oblikujemo našo kolekcijo za smučarske in tekaške čevlje.

Kot kaže, je bil naš sistem vezi za tekaške čevlje »control sistem« zelo dobro sprejet in obeta se dobra prodaja. Upam, da bomo lahko konkurirali Solomonu in ostalim proizvajalcem. Tudi ocene za naročila so kar optimistične. Prav te dni pričakujemo prednaročila. Po prvih ocenah bo naročeno 350.000 parov, od tega 160.000 parov za ZDA, 70.000 parov za ZRN, za Norveško prav tako 70.000 parov. Osta-

lo količino bomo prodali manjšim kupcem na zahodnem tržišču.

Za program smučarskih čevljev pa velja, da bomo poleg prejšnjega ponudili še dva nova modela, ki pa na žalost do sestanka s kupci nista bila povsem izgotovljena. Gre za modela z vstopom zadaj, to je model, ki se je v svetu že uveljavil tudi za množično proizvodnjo. Pričakujemo, da bomo enega izmed teh modelov prodajali tudi v višji cenovni skupini.

Za našo prodajo pomenita ta dva modela izjemno veliko in upam, da nam bo uspelo vse pripraviti pravočasno, ker bo šele na podlagi dokončno oblikovanega modela možno pričakovati dokončna naročila. Če bo vse tako, kot upamo, bomo prihodnje leto za zahodno tržišče izdelali okoli 220.000 parov pancrjev, ki jih bomo spet največ prodali v ZDA, ZRN in Norveško. Dogovori so pomembni tudi zato, da je na podlagi naročil možno usklajevanje zmogljivosti in časovnega razporeda proizvodnje te obutve.

Bojan Starman

Kako utripa domače tržišče

Morda je prvi dan poslovodske konference res bolj v znamenju uvodnih besed, poročil in napotkov. Naslednji dan in pol je na vrsti bolj naračanje in šele zadnji dan prihaja do soočanj mnenj in stališč. Moram reči, da sem tokrat upal, da bo zadnji dan mogoče napisati kaj več, kot le tisto, kar zvemo tu v tovarni v Žireh. In res, nisem se uštel. Zlasti razprava po skupinah ali kot pravijo v maloprodajni mreži — po rajonih je bila dokaj pestra in zanimiva, odkrita in pozornosti potrebna. Ni čudno, da so se zato nekateri poslovodje vprašali, zakaj ni sedaj tu še več najvišjih vodilnih?

Prav zares škoda, da se nama je zaradi prevozov drugih tako mudilo nazaj v Žiri in nisva mogla spremljati skupne zaključne razprave. Pa sva vseeno uspela zbrati vsaj nekaj mnenj...

V prvem rajonu, kjer je sestanek vodil Miha Govekar, se je med drugimi oglasila poslovodkinja prodajalne Beograd I. Milomirka Gnjatović, ki je med drugim povedala: Tako kot stvari stoje, sem prepričana, da plana prodaje letos ne bomo dosegli. K temu je veliko pripomogla neustrezna ponudba, zamujanje, slaba kakovost izdelkov in predvsem previsoke cene. Očitno tisti, ki so se odločili za take cene, niso upoštevali razmer na domačem tržišču, zmanjšanje kupne moči in drugih pomanjkljivosti. Zaradi previsokih cen, je obutev tako ostala na zalogi in znižanja so šla potem na račun delavcev maloprodajne mreže, kar je popolnoma nepravilno. Zavzemam se za to, da je tudi proizvodnja nagrajena po plačani realizaciji in ne le po tem, koliko obutve je bilo narejene. Važno je, koliko smo s to obutvijo dejansko zaslužili. Ob vsem tem pa osebni dohodki delavcev v maloprodaji za 20 % zaostajajo za rastjo OD drugih delavcev delovne organizacije. Nekateri pravijo, da se bo to do konca leta izravnalo. Ne bo se moglo, če ne bo dosežen plan in če bomo poslovali podobno kot smo do sedaj. Pri vsem tem razprave na delavskem svetu ali sindikalni organizaciji ne pomenijo nič, saj ni izboljšav, o katerih govorimo.

Direktor TOZD Prodaja Bojan Starman se je zavzel, da bi v prihodnje predvsem pripravljali res tržišču primerno kolekcijo. Med drugim je povedal: Doseči moramo, da bomo izdelovali Alpi-

na program za ves svet in s tem lažje krili vse stroške, ki nastopajo. Postati moramo tudi bolj konkurenčni, ne pa da se na trgu pojavimo z »novitetami« starimi tri leta.

Vemo tudi, da brez čevljev in dobrih modelov ne bomo dosegli ne plana in tudi ne dohodka, zato je kritika v tem pogledu upravičena. Upam, da bo sedanjí izbor to pomanjkljivost odpravil.

Govorili smo tudi o sodelovanju prodaje s proizvodnjo. Mislim, da bo treba to sodelovanje poglobiti tudi do take mere, da bo proizvodnja delala obutev tako za tuje kupce kot za maloprodajno mrežo enako tako po modelih kot po kvaliteti.

Zagotoviti bo treba tako distribucijo naše obutve, da bo v prodajalnah čim manj viškov in zalog. Vemo, da so zaloge tudi element osebni dohodkov, pri čemer pa 74 % stroškov krije proizvodnja, 26 % pa prodaja. Seveda pa je težko pričakovati, da bi nagrajevanje v proizvodnji takoj lahko vezali na realizacijo, čeprav se strinjam, da bi vsi delavci Alpine morali biti predvsem nagrajeni od tega, kakšen dohodek ustvarimo.

Vprašanje dokupa je tudi pomembno. Do sedaj nam ni uspelo tega urejevati tako kot bi si želeli. Upam pa, da bo sedaj, ko bo na tem področju delal en delavec več, bolje.

Stjepan Novoselac je ocenjeval kolekcijo jesen — zima 1984 in opozoril na po-

Razpravo v prvem rajonu sta vodila Ivan Capuder in Iva Sobočan

Anica Holl iz Maribora, Ivo Likar iz Titovega Velenja in Alojz Bratkovič iz Murske Sobote

Dopisujte

Branko Müller iz Metlike

Drago Četojevič iz Zagreba II in Nikola Fortunić iz Zagreba

Kako ustvarjamo

Z razprave v drugem rajonu

Borut Oblak je na poslovodski konferenci predstavil nove načine sodelovanja MPM z računalniškim centrom

Milomirka Gnjatović, poslovodkinja prodajalne Beograd I, ki je bila odprta pred 30 leti

Jelena Brković iz Dubrovnika

manjkljivosti. Med drugim na zakasnele dobave škornjev in ocenil, da smo premalo upoštevali ponudbo glede na povpraševanje (rjava barva). Zavzel se je tudi za enako rast osebnih do-

hodkov, saj so osebni dohodki v MPM Alpine nižji kot so pri drugih delovnih organizacijah podobne industrije.

Mirko Ribič je ponovno poudaril, da je bil pomladi

promet prodajalnih slabši predvsem zaradi previsokih cen in da smo šele po znižanju pravzaprav pristali na realnih cenah.

Ivo Likar je ocenil, da je reorganizacija TOZD Prodaja, s katero bo MPM postala temeljna organizacija, pridobitev, ki bi morala prispevati k boljšim razmeram v MPM in tudi boljšemu dohodku. Omenil pa je tudi izredno strogo kontrolo pri telefonskih pogovorih, kar pa že omejuje pravico samoupravnega dogovarjanja, čeprav je disciplina in varčevanje potrebno.

Branko Müller, ki vodi prodajalno v Metliki, je ocenil, da je njegova prodajalna plan pravzaprav dosegla, da je še vedno najboljša prodajalna obutve v Metliki. Kljub temu nekateri ocenjujejo, da ta prodajalna naredi manj prometa kot smo od nje pričakovali, je zavrnila Iva Sobčan. Med take prodajalne bi štela tudi Kranjsko goro, Gorico, Metliko, Mežico in Škofjo Loko I. V Mežici so možnosti res slabe, v Kranjski gori bo nova prodajalna lahko precej boljše, medtem, ko je v Škofji Loki preveč zaposlenih. Mislim tudi, da je konferenca en dan prekrat-

ka, da bi lahko vse ocenili in pripravili kot je potrebno.

Jelena Brković iz Dubrovnika je menila, da kolekcija vsebuje premalo modelov, da bi lahko dobro naročili.

Drago Četojevič in njegova prodajalna je imela slabši promet kot lani, predvsem zaradi tega, ker je lani bila zaprta ena izmed prodajalnih Alpine v Zagrebu.

Raca Pero se je v zvezi z organizacijo poslovodske konference vprašal ali ne bi bilo bolje, da bi poslovodsko konferenco organizirali v kakšnem drugem hotelu, kjer je cenejše in bi imeli tako manj stroškov.

Kot že rečeno, so to le bežne izjave in paberki z letošnje konference, saj več v uri in pol res ni bilo moč napraviti. Toda pomembnejše je dejstvo, da smo spoznali veliko prizadevnost za dobro organizirano prodajo, kar bo nedvomno z reorganizacijo možno izpopolniti, na drugi strani pa so to opozorila, kako je kljub vsemu poslovodska konferenca lahko važen dogovor za delo in ji zato velja posvetiti vso pozornost.

Nejko Podobnik

Živahna razprava, ugodne ocene in tudi kritične pripombe naših kupcev ob predstavitvi kolekcije zimsko športne obutve

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

Na temo: **KAKO DELAJO NEKATERE KOMISIJE PRI SVETU KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽIRI.**

Glede na to, da smo se pred nekaj meseci že pogovarjali z nekaterimi predsedniki zlasti komisij s področja gospodarskih dejavnosti, smo se tokrat po približno letu dni spet srečali s predstavniki komisij tako imenovanih družbenih dejavnosti.

Razgovora so se udeležili: Slavka Mlinar, predsednica komisije za zdravstvo in socialno varstvo, Ančka Loštrk, predstavnica sveta potrošnikov, Janez Bizjak, predsednik komisije za šport in rekreacijo in Anton Eniko, predsednik komisije za prosveto in kulturo pri svetu krajevne skupnosti Žiri.

Razgovor sta vodila Nejko Podobnik in Tatjana Mohorič.

Delo-življenje: Kako ocenjujete svoje delo, oz. delo vaše komisije v tem trenutku? Uspehi in težave?

Anton Eniko: Kakšnih posebnih uspehov ali težav pravzaprav nismo imeli, saj gre pravzaprav za kratko obdobje, odkar smo se zadnjičkrat pogovarjali. Komisija se je sestajala in obravnavala zlasti vprašanja v zvezi s povezovanjem kulturne dejavnosti, kar je njena osnovna naloga. Manj se ukvarjamo s področjem vzgoje in izobraževanja in ohranjanja kulturne dediščine, s čimer pa se je komisija že tudi začela bolj ukvarjati.

Se pa dogaja, da se nekateri vprašanja, ki tudi sodijo v pristojnost komisije, rešujejo po ustaljenih načinih in komisijo mirno obidejo. No, sedaj je komisija sestavljena tako, da pokriva približno vsa področja, tudi izobraževanje in vzgojo in lahko rečemo, da člani komisije kar dobro delajo.

Ančka Loštrk: Moram reči, da smo malo premalo aktivni. Nimamo ne vem kakšnih pravic, več je dolžnosti. Vloga potrošniškega sveta pa bi bila vendarle lahko večja, če bi uresničevali pravice, ki so nam dane.

Tone Eniko in Ančka Loštrk

Težava pri tem je, da je bilo delo te komisije v preteklih letih manj razvito in dejavniki kulture ne čutijo potrebe po večjem povezovanju v kraju, kar pa seveda ne velja za vse, zlasti za tiste, ki imajo slabše rešeno materialno plat. Dobro sodelujemo s tistimi kulturniški skupinami, katerih predstavniki sodelujejo v komisiji za kulturo, ker je stik bolj neposreden.

Lahko bi posegli v dogajanja, ki se ne odvijajo v prid potrošniku.

Ko smo se sestali, smo govorili o potrebah potrošnikov, zlasti v zvezi z našo pekarijo, ki je že nekaj časa problem. Vprašanja nismo uspeli rešiti zadovoljivo, ker kmetijska zadruga za to ni posebno zainteresirana, pa tudi nima nekih idealnih možnosti, da bi problem lahko dobro rešila. Kljub temu

pa mislim, da bi se marsikaj dalo napraviti, tako glede kakovosti kruha, kakor tudi oblike.

Mislil pa tudi, da bi bilo delo potrošniškega sveta boljše, če bi bolj sodelovali tudi krajanji s svojimi predlogi in pobudami. Tudi sodelovanje potrošniškega sveta s prodajnimi organizacijami je prešibko. Sama sem lani obiskala prodajalno v Žireh; kaže, da so pripravljene sodelovati in se zavzemajo za čim boljše ponudbo. Imajo pa tudi težave z dobavitelji. Morda bi se dalo marsikaj urediti, če bi bilo sodelovanje bolj poglobljeno oz. večkratno. Zlasti v sedanjem času bi morala kakovost vseh izdelkov in blaga rasti. Potrošniški svet se bo zavzemal, da bi proizvajalci bolj prisluhnili **današnjemu trenutku** in pomislili tudi na notranje tržišče, ker bo potrošnik vedno bolj premišljeno trošil svoja sredstva.

Janez Bizjak: Komisija za šport in rekreacijo dela sedaj že nekaj let, odkar imamo profesionalca, dokaj kvalitetno. V zvezi s samim delom komisije pa bi omenil, da se nekateri člani ne udeležujejo sej, kar otežuje delo.

Kakšnih posebnih uspehov komisija nima, čeprav je čutili premike, in so se nekateri dejavnosti v kraju dokaj razvile in dejansko postale množične.

Kot velik korak pa smatram ustanovitev športno rekreacijskega društva, s čimer je dejavnost olajšana.

Kar zadeva samo organizacijo rekreativnih dejavnosti, imamo težave s tem, da ni posebnega interesa, da bi se usposobili organizatorji rekreacije.

Verjetno še nismo izkoristili vseh rekreativnih možnosti, ki jih je veliko, saj je rekreacija na primer tudi gobarski izlet.

Tudi izraba športnih objektov je prešibka. Še večji problem pa je slab odnos do teh objektov, ker jih nekateri kar hitro uničujejo. Postavlja se vprašanje, kako vzdrževati te objekte, predvsem pa je tu problem vzgoje. Učitelji manj lahko vplivajo na ravnanje otroka kot starši; že zato, ker so z njimi mnogo manj časa.

Slavka Mlinar: Na komisijo hodijo eni in isti člani, komisija se sestaja zato v polovični zasedbi.

Primerov, ki jih obravnavamo ne rešujemo le na komisiji, temveč takoj tudi s pomočjo drugih dejavnikov v krajevni skupnosti.

Ali pa damo predlog za razrešitev. Pred kratkim so razpravljali o enkratni zimski pomoči v višini 4.500 din, za kar smo predlagali pet občanov oz. družin.

Podobnih vprašanj je veliko in jih skušamo reševati po najboljši moči in možnostih.

Sedaj se približuje krajevni praznik in bomo posebno pozornost spet posvetili najstarejšim.

Imamo tudi evidenco socialnih primerov, ki jih največ rešujemo v krajevni skupnosti, ker je občinskih sredstev zelo malo. Lahko pa rečem, da imamo precejšen vpliv na občinska sredstva, ki se po našem mnenju kar pošteno delijo.

Vemo tudi za primer, ko so socialno ogroženi le zato, ker svojci premalo skrbijo zanje.

Zelo nam pomagata patronažni sestri, od katerih je ena članica naše komisije. Obe sta veliko na terenu in poznata razmere. Tako imamo dober stik in strokovno sodelovanje s starostniki, ki so bolj betezni in bolehnii. Tudi dr. Radošević kot član komisije dobro sodeluje.

Problemi nastopajo tudi zaradi pijančevanja v posameznih družinah. Dostikrat je zares treba delati v rokavicah in natanko premisliti, preden kaj ocenimo ali damo kakšno priporočilo.

Torej se je komisija bolj posvetila socialnim vprašanjem, kar zadeva zdravstvo pa smo se najbolj lotili zobozdravstva. Mislim, da so se prizadevanja obrestovala in s pomočjo delovnih organizacij in same zdravstvene službe stvari sedaj kar dobro tečejo.

Delo-življenje: Ali poznate primere, ko je nekdo zaradi pijančevanja izgubil službo in je s tem nastal socialni problem?

Slavka Mlinar: Poznamo, in jih tudi poskušamo reševati zlasti s pomočjo vaških odborov SZDL. Glavna opora pa je seveda krajevna skupnost, zdravstvena skupnost in delavci zdravstvene doma.

Delo-življenje: Ali je zadostna povezava med komisijo in kadrovskimi službami delovnih organizacij in

Kako izgledajo načrti dela komisij

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

strokovno službo za socialna vprašanja občine?

Slavka Mlinar: Najbolje sodelujemo z Alpino. Zlasti na področju zobozdravstva je bila ta pomoč zelo velika in smo bili zato tudi uspešni. Lahko pa bi bili na vseh teh področjih še bolj uspešni, če bi sodelovali vsi člani komisije. Škoda je tudi, da ni predstavnikov Zveze borcev, kjer se tudi pojavljajo problemi.

Delo-življenje: Ali ne bi kazalo tiste člane, ki ne morejo ali pa nočejo sodelovati, nadomestiti z drugimi člani?

Slavka Mlinar: Mislim, da bi bilo to dobro. Na drugi strani je pa tudi res, da svet krajevnih skupnosti le bolj obravnava gospodarska vprašanja, manj pa socialna. Vemo pa tudi, da bi morala komisija za tako razpravo sama dati pobude.

Delo-življenje: Ali omejena sredstva kaj vplivajo na delo komisije?

Slavka Mlinar: Če bi imeli več sredstev, bi lahko reševali več primerov. Občinska skupnost ima tudi malo sredstev in mi vemo, kako se delijo. Toda merila so ostra.

Janez Bizjak: Žirovske delovne organizacije imajo kar dosti posluha za naše delo in sredstva kar v redu dotekajo. Isto velja za telesnokulturno skupnost, ki s sredstvi, ki nam jih daje, omogoča delo. Je pa seveda premalo denarja, toda v teh okvirih pač delamo.

Kar zadeva objekte, bi jih sredstvi, ki so na razpolago, lahko redno vzdrževali; toda ne vsako leto.

Anton Eniko: Čeprav gre za amatersko dejavnost, so sredstva potrebna. To so sredstva za dejavnost in sredstva za vzdrževanje. Omejevanje se sedaj še toliko bolj pozna, pri čemer je seveda lažje za tiste, ki imajo financiranje urejeno preko delovnih organizacij (npr. godbeno pevsko društvo). Literarna sekcija pri DPD Svoboda je najbolj ogrožena, saj izdaja le eno številko žirovskega občasnika, stane okoli 700.000 din, brez kakršnegakoli razkošja.

Janez Bizjak in Slavka Mlinar

Druga stvar so sredstva za vzdrževanje in investicije. Tu mislim zlasti na adaptacijo prostorov DPD Svobode Žiri, za kar so bila lani sredstva predvidena in porabljena za druge namene; letos pa upam, da jih bo dovolj vsaj za najnujnejša dela, ki že potekajo. Sredstva bodo potrebna tudi v bodoče. Tudi če se bomo lotili del na področju prenove, bodo potrebna še posebna sredstva.

Delo-življenje: Kakšni pa so nadaljnji načrti komisij, ki jih zastopate?

Anton Eniko: Obstoječo kulturno dejavnost bi morali obdržati, še posebne naloge pa si zadajamo na področje prenove vaških jeder. Kulturno dediščino smo začeli bolj ceniti in je sedaj nujno, da kaj načrtnega naredimo tudi v praksi. Vraščanje kulturnega odnosa v vse sfere življenja je tudi pomembno, toda uspehi so sedaj še majhni. To ni odvisno le od kulturne dejavnosti. Potreben je tudi kulturni odnos do dela drugih, ne glede na to, na katerem področju delamo. Gre za to, da razvijamo vrednote, ki bodo v skladu z načeli socialističnega samoupravljanja, saj je to v vzajemni zvezi.

Ančka Loštrk: Kot sem že rekla; potrebna bo večja povezava s potrošniki, preko zborov občanov ali krajevnih skupnosti. Lahko bi se marsikaj izboljšalo, če bi se vsi proizvajalci zavedali, da so hkrati tudi potrošniki. To bi pripomoglo h kakovosti, pa tudi cene bi bile zmernejše.

Janez Bizjak: V okviru srednjeročnega oz. dolgoročnega plana smo pripravili nekašno prednostno listo, kaj vzdrževati, graditi ali dograditi. Na prvem mestu je skakalnica iz plastike, za katero je material v Žireh že veliko let in računamo, da bi morali urediti v nekaj letih. Prednost ima tudi vzdrževanje vlečnice v Račevi. Čeprav ne mislim na kakšen nov rekreacijski center, pa je nujno, da imamo vlečnico iz Račeve do Goropek. Važno je, da pripravljamo načrte in gradbene projekte, ki jih bomo skušali kasneje uresničiti. Problem je tudi nogometno igrišče, ki naj bi bilo kas-

neje »preseljeno« v Mršak. Potrebna pa bo postopnost pri načrtovanju in izvedbi.

Slavka Mlinar: Potrebno bo še večja povezava med socialno in zdravstvom. Vse tekoče akcije, posebno tiste za odpravo alkoholizma, morajo biti povezane z delovnimi organizacijami, socialistično zvezo in krajevno skupnostjo.

Zaključek:

Vsiljuje se mi najprej misel: zakaj nekateri dolžnosti sprejmejo, če jih ne opravljajo. To velja za člane komisij. Tu bi svojo vlogo morale sproti odigravati DPO in ustrezni organi.

Drugo kar izhaja iz razgovora, je še vedno premalo na dolgi rok zastavljeno delo in pomanjkljivo načrtovanje postopnosti. Tako posamezni dejavniki do zadnjega pravzaprav ne vedo, kaj komisija od njih pričakuje. Morda je tudi v tem srž manjših uspehov. Zlitje strokovnega dela in dela komisij bo moralo biti še večje in skladnejše.

In na koncu, prav zanimivo bi bilo videti, kako izgledajo načrti komisij. Ali so to le sezname želja, ali pa so to vendarle skupaj z načeli konkretni načrti z nosilci in roki, finančno podprti z viri itd.

Za stanovanjska posojila do konca oktobra

Do konca tega meseca imamo možnost, da se prijavimo na razpis za dodelitev stanovanjskih posojil.

Posojilo je namenjeno za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš ali stanovanja, za obnovo ali dograditev, nakup etažnih stanovanj ali nakup starih stanovanjskih hiš ali stanovanj.

Koliko bo teh posojil oziroma sredstev, še ni znano. Za skupen znesek bomo izvedeli šele po zaključnem računu za leto 1984, višina posojila za posameznike pa se določi v skladu s samoupravnim sporazumom.

Kot ste lahko že razbrali iz razpisa, bo potrebna tudi lastna udeležba, in sicer za nakup etažnega stanovanja 20 % od predračunske vrednosti, pri združni stanovanjski gradnji 25 % od predračunske vrednosti in pri gradnji individualne družinske stanovanjske hiše 40 % od predračunske vrednosti. Pri kreditu za prenovno stanovanja pa je potrebno 20 % lastne udeležbe.

Razumljivo je, da mora biti prosilec kreditno sposoben in da razpolaga s predpisano gradbeno in ostalo dokumentacijo. In še nekaj: prosilec ali zakonec morata namensko varčevati pri Jugobanki.

Torej še enkrat: rok za sprejemanje vlog je 31. oktober 1984.

Kako izgledajo načrti dela komisij

Važno je da vemo • Važno • Važno je da vemo • Važno

Kadrovške novice

Irma Dolenc, referent za delovna razmerja

Tudi v mesecu septembru se je pri nas zaposlilo precej novih delavcev, in sicer 16, z delom pa je prenehalo 12 delavcev.

Največ novih zaposlitev je bilo tudi v tem mesecu v TOZD Proizvodnja; tako so nastopili delovno razmerje Helena Semič, Mara Jelič, Ana Ilić, Mojca Reven, Irena

Stanonik, Jože Krvina, Bernarda Čibej, Radovan Filipič, Toda Stojančič, Olga Zevnik, Nevenka Kosmač, Uroška Uršič, Robert Kramperšek ter pripravila Robert Šubič in Edo Benedičič. V TOZD Prodaja je nastopila delo prodajalka Vera Kočevar v prodajalni Metlika.

Z delovnim razmerjem so v TOZD Proizvodnja prenehali Marija Demšar, Leopold Filipič, Franc Mlinar, Viktor Lazar, Rada Žakelj, Esmeralda Rupnik, Tončka Vavken in 5 delavcev, ki so bili na počitniškem delu. V Delovni skupnosti skupnih služb je prenehala delati Ljudmila Pivk, v TOZD Prodaja pa Pavle Bedrosian iz prodajalne Subotica.

Nekaj zadreg v ne povsem opremljeni kuhinji

Vodja oddelka čevljarške šole v Žireh Mišo Čeplak je začel prvi dan pouka

Skrbi je veliko, če bo dosti volje, bo šlo!

Začetek pouka na oddelku tehnične čevljarške šole

Predavanja bodo potekala v popoldanskem času vsak drugi teden od ponedeljka do petka, pa tudi ob prostih sobotah. Ob koncu predavanj bodo imeli zaključne izpite.

Pot do končnega cilja je še dolga, toda ob sodelovanju vseh in sprotne delu uspeh ne bi smel izostati.

Prvi napotki slušateljem

V pokoj odhajajo:

Iz naše delovne sredine odhajajo v pokoj dolgoletni sodelavci Marija Demšar iz lahke montaže, Franc Mlinar in Leopold Filipič iz avtoprometa in Pavle Bedrosian iz prodajalne Subotica.

Vsem želimo čimboljšega počutja v domačem krogu, predvsem pa še mnogo let trdnega zdravja, sreče in zadovoljstva med svojimi ter lepe spomine na delo v Alpini.

Ana Novak na sprejemu pri direktorju

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Z njimi je rasla Alpina

»Ja, ja, spominjam se nekdanjih sodelavcev iz Alpine: Viltija, Franca, Janca,« je posegel petindvajset let nazaj Jaka Mihevc s Sela. »V skladišču končnih izdelkov sem v Alpini delal v zadnjih letih, preden sem se leta 1959 invalidsko upokojil.«

Pred tem je Jaka Mihevc doživel več zelo viharjih let.

Doma v Logaških Žiberskih, v številni družini, se je oprijel plankače in tesaril po kolicah.

»Leta 1941 sem kaj kmalu prišel v stik z odporniškim gibanjem. Najtesneje sem sodeloval z Radom Pehačkom in s še štirimi kolegi smo na terenu raznašali literaturo.

Kaj je to tedaj pomenilo, vemo, in tla so kmalu postajala prevročna. Jeseni 1941 sem se na Ključu priključil skupini partizanov, ki jih je vodil narodni heroj in kasnejši generalpolkovnik Rado Pehaček. Tedaj sem prvič slišal partizansko pesem: »Rim, Berlin, Budapest — beli generali...«

Leta 1941 v odporniškem gibanju

Vojna vihra me je kmalu potem zanesla na Dolensko, od tu sem prital na Krim, kjer sem se srečal s Francem Popitom, Francem Leskoškom-Luko, Janom, Matvezem Hacetom, Metodom Mikužem in drugimi. Skratka, dogodkov in borb je bilo toliko, da jih ni mogoče opisati v nekaj stavkih...«

Po vojni se je Jaka, kot vsi drugi, lotil obnove domovine.

»Prav tedaj so urejevali cesto Račeva—Smrečje in nekaj mesecev sem vodil dela na tej trasi, dokler ni zmanjkalo denarja.

Potem se je začela gradnja združnega doma. Tudi tu sem bil vodja del toliko časa, da je bil dom pod steho. Pri gradnji je sodelovalo okoli 45 delavcev, ki so bili začasno premeščeni iz žirovskih delovnih organizacij.

Spominjam se mnogih težav, ki smo jih imeli, saj je bila gradnja še težavnejša, kot je danes.

V tistem času sem veliko sodeloval z Berčičem in Jožetom Gantarjem in se tudi marsikaj naučil.«

Kasneje je Jaka prevzel vodenje skupine zunanjih delavcev v Alpini in delo v ekspeditu.

Kot prvoborec ni pozabil na mnoge dolžnosti, ki mu jih je nalagala družba, ob tem pa je ohranil naravno človeško poštenost in notranjsko šegavost, ki mu je pogosto pomagala.

Ob njegovih dvainšedesetih letih, ki jih je praznoval pred nekaj dnevi in petindvajsetih letih odkar ga ni več med delavci Alpine, mu želimo še veliko zdravih let.

Nejko Podobnik

Z računalniki delajo lahko že desetletni otroci

Kakšen računalnik naj kupim

Tudi v Žireh se je premaknilo. Veliko se govori o računalništvu in tako imenovanem računalniškem opismenjenju. Okroglo deset je že v Žireh lastnih hišnih računalnikov. Ta krog pa se vedno hitreje širi. Računajo, da jih je deset tisoč v Jugoslaviji in več milijonov po svetu. Tako sedaj že otroci doma med igro spoznavajo čudežne stroje, ki razširjajo moč človeške intelligence, prihranijo čas in napor ter predstavljajo najzanimivejšo igračo, ki je bila kdajkoli narejena. Ljudje se sprašujejo, če ni računalniška neizobraženost za njih in kar je še bolj zaskrbljujoče, za njihove otroke tako velika pomanjkljivost kot nepismenost.

Starši, ki razmišljajo o nakupu računalnika, me sprašujejo predvsem KAJ kupiti, KJE, za kakšno CENO in podobno.

Najprej si oglejmo, kaj spada v osnovno opremo. To je najprej mikro računalnik, potem kasetni magnetofon in pa televizijski sprejemnik. Magnetofon je običajen, tudi kasete so običajne, dobro je, če ima števec traku. Tudi televizor je dober vsak, boljši je seveda barvni, ker večina novjših mikro del v več barvah. Zauzavi se torej pri mikru. Tu je izbira zelo velika, vendar vam kot najbolj primerna za vaš žep, kot tudi po zmogljivostih, priporočam predvsem dva modela, in sicer SINCLAIR ZX SPECTRUM 48 K ali COMMODORE 64 K. Če ta izbor še malo zožim, bi vam predlagal SPECTRUM (MAVRICO).

Prvi vzrok za to je razmerje cena-zmogljivost, drugi, razširjenost v svetu in pri nas (mislim, da so vsi računalniki v Žireh, razen prvega izpred teh, štirih let Spectrumi), tretji pa možnost servisiranja v ISKRI, ki prodaja doma sestavljene Spectrume s 16 K spomina. Tudi osnovna šola v Žireh ima isti tip in prav tu bodo bodoči mladi lastniki dobili prvo potrebno znanje.

Nekaj podatkov o njem: je najbolj razširjen mikro v Evropi in pri nas, firma je pojem uspešnosti zaradi novih rešitev in nizkih cen. Ima dobro grafiko, kar pomeni visoko število programsko dosegljivih točk na ekranu, torej lepo sliko, 8 barv, generator tonov, dober Basic. Zaradi razširjenosti je na razpolago mnogo literature, poleg Basica še ostali jeziki, dobijo se mnogi sistemski, uporabniški in izobraževalni programi. Priključljive so druge dodatne enote kot

zunanji spomin in printerji. Lahko ga priključimo na mrežo več enakih ali na večji računalnik. Uporaben je tudi za digitalno obdelavo signalov.

Na drugo vprašanje — KJE kupiti, pa je odgovor precej težji. Najlaže to naredi kakšen sorodnik v tujini ali naš občan na začasnem delu v tujini.

Nikakor pa ne priporočam nakupa ZX 81, ki jih prodaja Mladinska knjiga, ker je zastarel in tudi predrag.

Cena za SPECTRUM 48 K v tujini je preračunano približno 30 tisočakov, najcenejša je njegova domovina Velika Britanija, potem ZR Nemčija itd. Cena v malih oglaših se giblje okrog 40 tisočakov, pri Iskri pa manjši model 16 K stane kar 70 tisočakov.

Še preden boste mikro že imeli, pa priporočam učenje osnov računalništva in programiranja. Osnovna literatura, ki je priložena računalniku, je v nemščini ali angleščini, pri nas pa se dobi tudi kar dober prevod. Dobri sta še knjigi ABC računalništva Ivana Gerliča in BASIC Jureta Špilerja. Tudi specializirano revijo že imamo, to je MOJ MIKRO, ki je precej boljša od BIT-a in jo tudi priporočam; mogoče boste dobili še kakšno od prvih števil. Sedaj že izhaja redno mesečno.

Tudi odrasli imajo lahko veliko veselja z računalnikom; od vsakega posameznika pa je odvisno ali mu bo pomenil kaj več kot le igračo.

Z. K.

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Pihalni orkester Alpina je sodeloval na prireditvah v Ljubljani

Pihalni orkester Alpina Žiri je bil letos petkrat na prireditvah, ki jih je organizirala Turistična zveza Ljubljana.

30. junija so se žirovski godbeniki v svojih narodnih nošah spet udeležili ljubljanske ohceti. Živopisane narodne noše in poskočne narodne viže zelo popestre tako prireditve.

Tako so bili žirovski godbeniki na oba večera pred praznikom vstaje slovenskega naroda, 22. julijem, zopet v Ljubljani. V petek 20. in v soboto 21. julija so začeli s promenadnim koncertom pri Tromostovju. Nato so igrali ljubljanskim mažuretkam pri njihovih ritmičnih nastopih ob obrežju Ljubljani med Tromostovjem in Suštarskim mostom in nazaj po drugem obrežju. Zatem so nadaljevali s promenadnim koncertom na novi privezani ladji, kjer ni manjkalo niti poskočnih Avsenikovih viž, prirejenih za pihalni orkester.

Noč na Ljubljani, kakor so se imenovala te prireditve, so bile namenjene oživitvi starih običajev in navad, ko se splavi in čolni v toplih poletnih večerih vozijo s prižganimi lampiončki in okrašenih plovilih po Ljubljani. V ta namen sta dva podjetna graditelja zgradila tudi prijetno ladjo z bifejem in na tej ladji je imela žirovska pihalna godba svoj koncert na Ljubljani poleg Tromostovja, kjer so skakalci skakali v Ljubljani.

Te poletne prireditve so imele namen prebuditi zaspano Ljubljano iz poletnega mrtvila ter predramiti gostince. Žal se gostinci kljub tem prireditvam le počasi prebujajo.

Ob zaključku ljubljanske poletne turistične sezone so žirovski godbeniki v Ljubljani nastopili še dvakrat. In to zadnjo soboto v avgustu in prvo soboto septembra, obakrat pod večer. Tudi to pot so igrali mažuretkam na obeh obrežjih Ljubljane med Suštarskim mostom in Tromostovjem. Ker je tovarna obutve Alpina izdelala za mažuretko lične bele škornje in jih po potrebi tudi na novo obrizga z belo barvo, kar pripomore k še skladnejšemu nastopu, so le-te pripravljene ob kakšni večji kulturni manifestaciji nastopiti v Žireh.

Zadnjo soboto avgusta so žirovski godbeniki imeli svoj promenadni koncert pred magistratom, prvo soboto septembra pa so po nastopu z mažuretkami nadaljevali koncert spet na novem plovilu.

Pet nastopov žirovskih godbenikov v Ljubljani je bila dobra predstavitev Žirovcev in reklama za Alpino, katere ime nosijo godbeniki. Ljubljanska turistična zveza je želela, da bi žirovski godbeniki večkrat nastopali v Ljubljani, saj so bile prireditve čez vse poletje. Toda to je zelo naporno.

Ivan Reven

Žirovska pihalna godba je sodelovala tudi na otroškem živ-žavu v Stražišču pri Kranju

DPD Svoboda sekcija Živ-žav in Krajevna skupnost Stražišče sta letos ob podpori delovnih organizacij občine Kranj že četrty organizirali otroško prireditev Živ-žav. Ta prireditev je ob vrisu otrok, hrupnem programu in obilice smeti od sladkarij, ki jih prodajajo na stojnicah, res pravnica živ-žav.

Kljub programski neusklajenosti, so organizatorji uspeli vključiti v redni program tudi žirovsko godbo, ki je pred tem izven prireditvenega prostora že zaigrala nekaj koračnic. Z ljubljanskimi mažuretkami so nastopali na prireditvenem prostoru. Zatem se je nadaljeval hrupni program in rajanje najmlajših. To je bila zanimiva nevsakdanja prireditev, na katero so smeli starši samo v spremstvu svojih otrok.

Vsekakor je prireditev ob vznožju Šmarjetne gore v Stražišču tudi to pot uspela.

Upati je, da bodo prireditelji prihodnje leto še zmožni ob gmotni podpori delovnih organizacij organizirati peti Živ-žav, čeprav ga vsakič krasijo kupi smeti, nametanih koles in metrskih kopriv, saj vrisč in razposajenost naših najmlajših, ko je enkrat na leto samo njihov dan, odtehta vse ostale pomankljivosti.

Ivan Reven

Novosti v knjižnici v Žireh

Paul Brickhill — SKLATI ZVEZDE Z NEBA, MK 1978, zgodba o breznogem lovskem pilotu, ki je v II. svetovni vojni zmagoval v dvobojih z nemškimi letali v bojih z Anglijo

Jorge Luis Borges — IZMIŠLJIJE, CZ 1984

Antony Quinn — IZVIRNI GREH, CZ 1976, življenjepis igralca

Georg Orwel — 1984, MK 1983

James Joyce — UMETNIKOV MLADOSTNI PORTRET, CZ 1984, zbirka Veliki pripovedniki, moderni, avtobiografski roman o pisateljevi mladosti

ZBIRKA KONDOR:

Artur Rimbaud — PIJANI ČOLN, zbirka pesmi

Dane Zajc — KEPA PEPELA, pesmi

Ivo Andrić — MISEL, UJETA V DIVJINI, novele

Tagore — SANHANA, pot k popolnosti, filozofski spisi

VARUJTE ME, MILE ZARJE, sodobna poljska proza

SLOVENSKA LIRIKA, IZBOR

P. P. Njogoš — GORSKI VENEC

Vidrič, Matoš — HRVAŠKA MODERNA, pesmi

Giovanni Verga — RDEČELASEC HUDADLAKA, novele

Matija Čop — PISMA IN SPISI

Helena Žakelj

Krik v Dragi

Sredi novembra letos (1984) bo pri Založbi Borec izšla knjiga Jožeta Vidica KRIK V DRAGI.

Kot v vseh dosedanjih, Vidic tudi v tej knjigi opisuje resnične dogodke iz NOB, s pravimi imeni, točnimi datumi in kraji. Naslov je povzet po dogodku v Dragi pri Begunjah na Gorenjskem. Nemci so po tri in tri obsojence vodili h kolom in streljali. Za kol privezan mlad fant si je skušal rešiti življenje tako, da je začel kričati »Heil Hitler«.

V knjigi bo podroben opis streljanja vseh talcev leta 1941 v Sloveniji (zunaj zaporov). Kdo so bile žrtve, kdaj, zakaj, kje in kako so bile ustreljene, kdo jih je pokopal in kje.

V drugih poglavjih piše opisuje prve aretacije in prve izgnance z Gorenjskega, zločine Druschkeja in izjave prič na sodišču; seznanja nas, koliko je resnice v govori-

cah, da je Franc Koritnik, ki je z Wiesenthalom odkril, kje živi jesiški rabelj, hodil po krivih poteh.

Posebno zanimivo je poglavje, kako so Nemci nagrajevali izdajalce in vohune. Tudi tu pisec ničesar ne skriva. Nekateri izdaje in izdajalce je temeljito razčlenil.

Februarja leta 1944 so Nemci v Škofji Loki ustrelili petdeset fantov in mož. Žrtve so bile iz dvanajstih slovenskih občin. Pretresljivi so opisi življenjskih poti nesrečnikov.

V zadnjem (sedmem) poglavju je opisano, kako so partizani preganjali nemške naseljence z Gorenjske (iz gorjanskih vasi, Koritna, Lesc, Lancovega pri Radovljici, Mošenj, Stražišča in Poljanske doline).

Knjiga obsega cca. 400 strani, na katerih je 132 slik in dokumentov. Cena: 1.250 din.

Naročilnice pošljite na naslov: Založba Borec, 61000 Ljubljana, Miklošičeva 28/1

NAROČILNICA: ZALOŽBI BOREC, 61000 LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 28/1

Naročam knjigo KRIK V DRAGI _____ izvodov

Ime in priimek: _____

pišite s tiskanimi črkami

Naslov stanovanja _____

Knjigo bom plačal: po prevzemu, v 1 ali 2 obrokih (ustrezno obkroži ali podčrtaj)

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Malo je strupenih gob, toda ali vemo katere so

Vrata družbenega doma »Partizan« v Žireh, so bila 29. in 30. septembra 1984 na široko odprta vsem ljubiteljem gob. Turistično društvo Žiri je namreč pod strokovnim vodstvom gobarske družine iz Škofje Loke pripravilo razstavo gob, ki rastejo v naši okolici. V soboto in nedeljo si je več kot 600 obiskovalcev lahko ogledalo kar nekaj čez 200 vrst gob. V ponedeljek pa so si razstavo ogledali še vsi učenci osnovne šole.

Za naše člane Turističnega društva Žiri, posebno za člane izvršnega odbora, ki so se pri pripravi razstave res zelo zavzeli, je bilo sodelovanje z gobarji iz Škofje Loke izredno prijetno. Akcija skupnega nabiranja gob je stekla v soboto zjutraj, ko so tudi člani gobarske družine pomagali pri iskanju gobarskih primerkov. V že pripravljenem razstavnem prostoru, ki so ga pomagali urediti tudi podmladkarji TD žirovske osnovne šole, so določevalci (determinatorji) gobe še sortirali in pripravili napise.

Ob otvoritvi razstave je sledilo kakovostno predavanje, spremljano z diapozitivi. Posebno zadovoljni so bili obiskovalci tudi zato, ker so gobarski strokovnjaki razlagali značilnosti razstavljenih gob, svetovali in opozarjali na nevarnosti, ki nam lahko pretijo. Mislim, da je vsak, ki je želel, dobil marsikateri koristen napotek za svoje bodoče razpoznavanje gob.

Morda velja poudariti še to, da je to prva tovrstna razstava v Žireh, ki bi seveda brez tako priazne pomoči loških gobarjev ne uspela, zato bi kazalo sodelovanje s to gobarsko družino še obdržati. Mimogrede je v teh dveh »gobarskih« dneh vzkli

misel, da bi tudi v Žireh ustanovili gobarsko sekcijo. O tem pa se bo verjetno treba pogovarjati še marsikje drugje.

Nasploh je delo TD Žiri vse prevečkrat zavito v meglo, in dejavnost, ki jo opravlja, je pre malo vidna. Pa vendar smo letos dobili priznanje Gorenjske turistične zveze, ki je ocenjevala urejenost kraja. Krajanje se še spominjamo naše pobude, da kraj čim bolj olepšamo in predvsem svojo neposredno okolico očistimo nepotrebne navlake.

Čeprav nimamo posebnih turističnih objektov, se moramo zavdati, da lahko obiskovalcem Žirov pokažemo naše naravne lepote, seveda brez »divjih« odlagališč strah avtomobilov in gospodinjske opreme, prav tako pa so nam v ponos tudi urejeni vrtovi, cvetoči balkoni itd.

Na koncu morda še tole: skoraj vsi turistični kraji, tudi manjši, kot so Žiri, imajo turistični prospekt, ki opozarja na zanimivosti v kraju in je zato v pomoč pri ogledih in nastanitvah. Verjetno bo potrebno to pobudo resno obravnavati v KS, v delovnih organizacijah in društvih, da bi naš kraj res celovito predstavili.

Milan Gantar

Tudi po zaslugi Turističnega društva Žiri in seveda Žirovcev samih so bile Žiri letos ocenjene kot tretji najlepše urejen kraj na Gorenjskem

Takole so se gašenja lotili gasilci

Rdeči petelin je ostal v lupini

V montaži res nimajo sreče. Že vsa leta nazaj so bile zastarele odsesovalne naprave pogosto vzrok vžigom in tudi požaru. Med dopustom je tovarna odsesovalnih naprav Filbo iz Bohinjske Bistrice izdelala in montirala sodobne odsesovalne naprave, z vsemi javljalci požara, na osnovi fotocelic. Upali smo, da bo odslej ozračje v montaži čistejše in bolj zdravo in da ne bo več toliko nevarnosti požara. Naprave res da še niso dokončno prevzete, saj meritve še vedno potekajo, toda že je bila tu nesreča. 2. oktobra, malo pred 18. uro so sirene naznanile požar in gasilske enote so naglo prihiteli in odpravile možnost nadaljnega požara. Kaj natančno je bil vzrok za ta vžig oziroma koliko je škoda, v tem trenutku še ne vemo. Škoda je predvsem na napravi oziroma »vrečah« in pa v tem, da popoldanska izmena v montaži polovico delovnega časa ni delala. Delavci so naglo uredili vse potrebno in proizvodnja se je naslednji dan nadaljevala nemoteno.

Še enkrat velja pohvaliti izredno hitrost in prizadevnost gasilcev, ki so spet prispevali svoj delež, da se rdeči petelinček ni izvalil.

N. P.

Peko prvi, Alpina druga

Konec prejšnjega meseca je bil v Žireh sedaj že tradicionalni četverboj športnih in šahovskih ekip: Peka, Planike, Industrije usnja Vrhnika in Alpine.

Tekmovali so v namiznem tenisu, streljanju, odbojki, nogometu, balinanju in šahu.

V namiznem tenisu je bil najboljši Peko, tako v moški kot ženski konkurenci, medtem ko je bila Alpina pri moških druga, pri ženskah pa tretja. V streljanju je bila prva Planika, tako pri moških kot pri ženskah, medtem ko je bila Alpina v obeh konkurencah druga. Edino prvo mesto so presenetljivo dosegli odbojkarji Alpine, pred Pekom in Industrijo usnja

Vrhnika. V nogometu je bil prvi Peko pred drugo-uvrščeno Alpino. Med šahisti je zmagala ekipa Planike pred Pekom in Alpino. Lahko rečemo, da so rahlo razočarali balinarji, ki so bili nedvomno favoriti, pa so na koncu dosegli šele tretje mesto, za ekipo Peka in IUU.

Srečanja športnikov take vrste parav gotovo niso le športno doživetje, temveč pomenijo pomembno medsebojno spoznavanje, kar pogosto olajša tudi poslovne stike, ki jih je med temi štirimi tovarnami res veliko.

Še ekipni vrstni red: ekipa Peka je dosegla 29 točk, Alpina 23, Planika 22 in Industrija usnja Vrhnika, ki je nastopila nepopolna, 10 točk.

N. P.

To je naš kraj

To je naš kraj

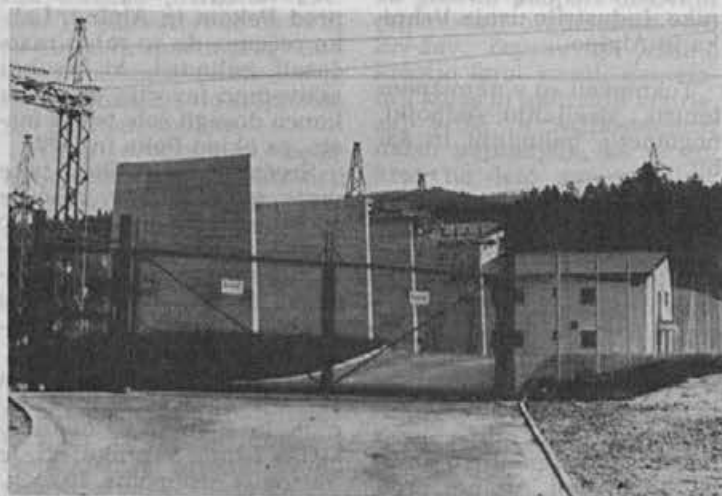
To je naš kraj

Sindikalna organizacija je letos svojo skrb za ozimnico članom kolektiva še razširila. Tokrat smo si lahko preko sindikata nabavili svinjske polovice, pri čemer pa se sprašujemo ali je res sindikat tisti, ki naj bi poskrbel za občane

Poslovodje slovenskih prodajaln

Vendarle imamo tudi Žirovci koristi

Še nekaj pomanjkljivosti

Pred kratkim je bila naša kuhinja obnovljena. Po enomesečnih izkušnjah smo obiskali naše kuharice in kuharje, ki so ob tej priliki povedali:

»Prav gotovo je sedaj vse veliko bolj urejeno in kar zadovoljni smo. Posebno je važno, da imamo vodo, ventilacijo in več prostora kot prej. Seveda pa je še več pomanjkljivosti, ki jih bomo, vsaj upamo, v kratkem lahko odpravili. Čakamo še na ponev, police, stroj za pranje solate in krompirja, vozčke, itd.

Kljub izboljšanim razmeram pa menimo, da zaenkrat ni možnosti, da bi lahko postregli z dvema vrstama malic, čeprav skušamo kolikor mogoče izkoristiti sredstva, ki jih imamo na razpolago. Ena izmed varčevalnih akcij je med drugim delitev manjših porcij jedi, ki nekaterim ne prijajo. To so v glavnem nekatere prikuhe in dvakrat do trikrat tedensko pri tem tudi nekaj prihranimo. Predvsem to velja za prvo izmeno, ko malicajo delavci, ki ne opravljajo tako naporenega fizičnega dela.

Poleg kuhinje je bil v okviru obnove preseljen tudi bife, ki pa še ni urejen. Manjka še en del točilne mize, korito, stroj za pomivanje in še nekaj drugih malenkosti.

Ugotavljamo pa, da je sedaj promet s pijačo nekaj slabši, ker je ljudem nekako 'od rok', ker so prej kupili pijačo in ostale stvari mimogrede.«

N. P.

Bo trebijska cesta obnovljena

Konec prejšnjega meseca so predstavniki Republiške skupnosti za ceste v spremstvu predstavnikov naše občine med drugim razpravljali tudi o usodi »trebijske ceste«, ki je že dalj časa trn v peti vsem tistim, ki se kdaj vozijo po Poljanski dolini.

Obisk je bil sicer namenjen predvsem »uranski cesti«, katere investitor je Republiška cestna skupnost. Zlasti so ocenjevali kako poteka gradnja ceste na odseku proti Todoru in se dogovarjali o obvozu v Škofji Loki, kjer bo le-ta zaradi nevarnih tovorov nujen, in v Gorenji vasi.

To je bila tudi prilika za razpravo in ogled ostalih predelov, med drugim tudi ceste Trebija - Žiri. Soglasno so ugotovili, da je le-ta ena najbolj ogroženih v Sloveniji in so za to potrebni odločni ukrepi za odpravo slabosti na tem odseku. Enkratni pogovor seveda ne more rešiti vsega, zato bodo sledili še dogovori na ravni občine, regije in republike. Prav gotovo pa bo svoj delež moralo prispevati tudi naše področje oz. naše gospodarstvo. Dogovorjeno je bilo tudi, da posebna strokovna komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki Cestnega podjetja v Kranju in Občinske skupnosti za ceste Škofje Loke še enkrat opravila ogled in ocenila razmere. Na podlagi tega bodo potem pripravili projekte in poskušali do spomladi zagotoviti vire sredstev za to gradnjo. Prav gotovo to ne bo možno čez noč in nekateri že omenjajo etapno gradnjo, ki naj bi bila raztegnjena na tri leta.

Čaka nas torej še veliko prizadevanj, toda razmere to tudi zahtevajo. N. P.

»DELO - ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnjo, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. - Ureja ga uredniški odbor: Marija Albreht, Tatjana Dolenc, Milena Lukančič, Tatjana Mohorič, Helena Kavčič, Marjan Pišljari, Anuška Kavčič - tehnični urednik, Neško Podobnik - glavni in odgovorni urednik. - Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj